

RÁMCOVÁ DOHODA
O PARTNERSTVÍ A SPOLUPRÁCI
MEZI EVROPSKOU UNIÍ
A JEJÍMI ČLENSKÝMI STÁTY NA JEDNÉ STRANĚ
A FILIPÍNSKOU REPUBLIKOU NA STRANĚ DRUHÉ

EVROPSKÁ UNIE, dále jen „Unie“

a

BELGICKÉ KRÁLOVSTVÍ,

BULHARSKÁ REPUBLIKA,

ČESKÁ REPUBLIKA,

DÁNSKÉ KRÁLOVSTVÍ,

SPOLKOVÁ REPUBLIKA NĚMECKO,

ESTONSKÁ REPUBLIKA,

IRSKO,

ŘECKÁ REPUBLIKA,

ŠPANĚLSKÉ KRÁLOVSTVÍ,

FRANCOUZSKÁ REPUBLIKA,

ITALSKÁ REPUBLIKA,

KYPERSKÁ REPUBLIKA,

LOTYŠSKÁ REPUBLIKA,

LITEVSKÁ REPUBLIKA,

LUCEMBURSKÉ VELKOVÉVODSTVÍ,

MAĎARSKÁ REPUBLIKA,

MALTA,

NIZOZEMSKÉ KRÁLOVSTVÍ,

RAKOUSKÁ REPUBLIKA,

POLSKÁ REPUBLIKA,

PORTUGALSKÁ REPUBLIKA,

RUMUNSKO,

REPUBLIKA SLOVINSKO,

SLOVENSKÁ REPUBLIKA,

FINSKÁ REPUBLIKA,

ŠVÉDSKÉ KRÁLOVSTVÍ,

SPOJENÉ KRÁLOVSTVÍ VELKÉ BRITÁNIE A SEVERNÍHO IRSKA,

strany Smlouvy o Evropské unii, dále jen „členské státy“,

na jedné straně a

FILIPÍNSKÁ REPUBLIKA, dále jen „Filipíny“,

na straně druhé,

společně dále jen „smluvní strany“,

VZHLEDEM K tradičním přátelským vztahům mezi smluvními stranami a úzkým historickým, politickým a hospodářským vazbám, které je spojují,

VZHLEDEM K TOMU, že smluvní strany přikládají zvláštní význam komplexní povaze svých vzájemných vztahů,

VZHLEDEM K TOMU, že smluvní strany považují tuto dohodu za součást širších vzájemných vztahů tvořených mimo jiné dohodami, jejichž stranami jsou obě smluvní strany společně,

ZNOVU POTVRZUJÍCE závazek smluvních stran dodržovat demokratické zásady a lidská práva, jak jsou stanoveny ve Všeobecné deklaraci lidských práv OSN a v jiných mezinárodních nástrojích týkajících se lidských práv, jejichž stranami,

ZNOVU POTVRZUJÍCE svou oddanost zásadám právního státu a řádné správy věcí veřejných a své přání podporovat hospodářský a sociální rozvoj ve prospěch svých obyvatel,

ZNOVU POTVRZUJÍCE své přání posílit spolupráci na mezinárodní stabilitě, právu a bezpečnosti za účelem podpoření udržitelného sociálního a hospodářského rozvoje, vymýcení chudoby a dosažení rozvojových cílů tisíciletí,

VZHLEDEM K TOMU, že smluvní strany pohlíží na terorismus jako na hrozbu pro globální bezpečnost a přejí si prohloubit svůj dialog a spolupráci v boji proti terorismu, při plném zohlednění globální strategie OSN pro boj proti terorismu a příslušných nástrojů Rady bezpečnosti OSN, zejména rezolucí Rady bezpečnosti OSN 1373, 1267, 1822 a 1904,

S VYJÁDŘENÍM svého pevného odhodlání zabránit a bojovat proti všem formám terorismu a zavést účinné mezinárodní nástroje k odstranění terorismu,

VZHLEDEM K TOMU, že smluvní strany znovu potvrzují, že účinná opatření pro boj proti terorismu a ochrana lidských práv jsou cíli, které se vzájemně doplňují a posilují,

UZNÁVAJÍCE potřebu posílit a prohloubit spolupráci v boji proti zneužívání nedovolených drog a obchodu s nimi s ohledem na vážné hrozby, jež představují pro mezinárodní mír, bezpečnost, stabilitu a hospodářský rozvoj,

UZNÁVAJÍCE, že nejzávažnější zločiny s mezinárodním dosahem týkající se mezinárodního humanitárního práva, genocidy a dalších zločinů proti lidskosti by neměly zůstat nepotrestány, a že by mělo být zajištěno stíhání těchto zločinů v zájmu posílení mezinárodního míru a spravedlnosti,

VZHLEDEM K TOMU, že smluvní strany sdílí názor, že šíření zbraní hromadného ničení a jejich nosičů představuje vážnou hrozbu pro mezinárodní bezpečnost, a přejí si posílit svůj dialog a spolupráci v této oblasti. Konsensuální přijetí rezoluce Rady bezpečnosti OSN 1540 podtrhuje závazek celého mezinárodního společenství bojovat proti šíření zbraní hromadného ničení,

UZNÁVAJÍCE, že nedovolený obchod s ručními palnými a lehkými zbraněmi včetně střeliva a jejich nedostatečná správa, nepřiměřeně zajištěné sklady a nekontrolované šíření představují i nadále vážnou hrozbu pro mezinárodní mír, bezpečnost a rozvoj,

UZNÁVAJÍCE význam dohody o spolupráci ze dne 7. března 1980 mezi Evropským hospodářským společenstvím a členskými státy Sdružení národů jihovýchodní Asie a pozdějších protokolů o přistoupení,

UZNÁVAJÍCE význam posílení stávajícího vztahu mezi smluvními stranami s cílem zlepšit spolupráci mezi nimi a jejich společnou vůli upevnit, prohloubit a diverzifikovat své vztahy v oblastech společného zájmu na základě rovnosti, nediskriminace, respektování přirozeného prostředí a vzájemné prospěšnosti,

UZNÁVAJÍCE význam dialogu a spolupráce mezi Sdružením národů jihovýchodní Asie (ASEAN) a Evropskou unií,

S VYJÁDŘENÍM svého pevného odhodlání podporovat udržitelný rozvoj, včetně ochrany životního prostředí, a účinnou spolupráci v boji proti změně klimatu,

UZNÁVAJÍCE potřebu intenzivnější spolupráce v oblasti práva a bezpečnosti,

UZNÁVAJÍCE svůj závazek ke komplexnímu dialogu a spolupráci při podpoře migrace a rozvoje, jakož i účinnou podporu a provádění mezinárodně uznávaných pracovních a sociálních norem,

ZAZNAMENÁVAJÍCE, že ustanovení této dohody, jež spadají do oblasti působnosti části III hlavy V Smlouvy o fungování Evropské unie, zavazují Spojené království a Irsko jako samostatné smluvní strany, nebo alternativně jako součást Evropské unie v souladu s Protokolem o postavení Spojeného království a Irska s ohledem na prostor svobody, bezpečnosti a práva, připojeného ke Smlouvě o Evropské unii a Smlouvě o fungování Evropské unie. Totéž platí pro Dánsko v souladu s protokolem o postoji Dánska, připojeným k uvedeným smlouvám,

UZNÁVAJÍCE význam, který smluvní strany přisuzují zásadám a pravidlům upravujícím mezinárodní obchod, obsaženým zejména v dohodě zakládající Světovou obchodní organizaci (WTO), a nutnost jejich transparentního a nediskriminačního uplatňování,

POTVRZUJÍCE své přání posílit, v plném souladu s činnostmi prováděnými v regionálním rámci, vzájemnou spolupráci na základě společných hodnot a vzájemné prospěšnosti,

SE DOHODLY TAKTO:

HLAVA I

POVAHA A OBLAST PŮSOBNOSTI

ČLÁNEK 1

Obecné zásady

1. Dodržování demokratických zásad a lidských práv stanovených ve Všeobecné deklaraci lidských práv a jiných příslušných mezinárodních nástrojích v oblasti lidských práv, jejichž stranami smluvní strany jsou, a zásad právního státu je základem vnitřních a vnějších politik obou smluvních stran a představuje podstatný prvek této dohody.
2. Smluvní strany potvrzují své společné hodnoty, jak jsou vyjádřeny v Chartě Organizace spojených národů.
3. Smluvní strany potvrzují svůj závazek podporovat udržitelný rozvoj, spolupracovat při řešení otázek v oblasti změny klimatu a přispívat k plnění mezinárodně dohodnutých rozvojových cílů včetně těch, které jsou obsaženy v rozvojových cílech tisíciletí.
4. Smluvní strany znovu potvrzují oddanost zásadám řádné správy věcí veřejných.
5. Smluvní strany se dohodly, že spolupráce podle této dohody bude probíhat v souladu s příslušnými vnitrostátními právními a správními předpisy.

ČLÁNEK 2

Cíle spolupráce

S ohledem na posílení svých dvoustranných vztahů se smluvní strany zavazují vést komplexní dialog a podporovat další vzájemnou spolupráci ve všech odvětvích společného zájmu, jak je stanoveno v této dohodě. Jejich úsilí bude zaměřeno zejména na:

- a) navázání spolupráce v politických, sociálních a hospodářských záležitostech ve všech příslušných regionálních a mezinárodních fórech a organizacích;
- b) navázání spolupráce v oblasti boje proti terorismu a nadnárodní trestné činnosti;
- c) navázání spolupráce v oblasti lidských práv a dialogu o boji proti závažným zločinům s mezinárodním dosahem;
- d) navázání spolupráce v boji proti šíření zbraní hromadného ničení, ručních palných zbraní a lehkých zbraní, jakož i v oblasti podpory mírového procesu a předcházení konfliktům;
- e) navázání spolupráce ve všech oblastech souvisejících s obchodem a investicemi, které jsou předmětem společného zájmu, s cílem usnadnit obchodní a investiční toky a odstranit překážky pro obchod a investice způsobem, který vyhovuje zásadám WTO, prostřednictvím stávajících a budoucích regionálních iniciativ EU-ASEAN;

- f) navázání spolupráce v oblasti práva a bezpečnosti, včetně právní spolupráce, nedovolených drog, praní peněz, boje proti organizované trestné činnosti a korupci, ochrany údajů a uprchlíků a vnitřně vysídlených osob;
- g) navázání spolupráce v oblasti migrace a práce na moři;
- h) navázání spolupráce v dalších oblastech společného zájmu, zejména v oblasti zaměstnanosti a sociálních věcí; rozvojové spolupráce; hospodářské politiky; finančních služeb; řádné správy věcí veřejných v daňové oblasti; průmyslové politiky a malých a středních podniků; informačních a komunikačních technologií (IKT); audiovizuálních prostředků, médií a multimédií; vědy a technologie; dopravy; cestovního ruchu; vzdělávání, kultury, mezikulturního a mezináboženského dialogu; energetiky; životního prostředí a přírodních zdrojů, včetně změny klimatu; zemědělství, rybolovu a rozvoje venkova; regionálního rozvoje; zdravotnictví; statistiky; zvládání rizika katastrof (DRM); a veřejné správy;
- i) posílení účasti obou smluvních stran v programech subregionální a regionální spolupráce, jež jsou otevřeny pro účast druhé smluvní strany;
- j) posílení úlohy a významu Filipín a Evropské unie;
- k) podporu mezilidského porozumění a účinného dialogu a interakce s organizovanou občanskou společností.

ČLÁNEK 3

Spolupráce v regionálních a mezinárodních organizacích

Smluvní strany si i nadále budou vyměňovat názory a spolupracovat v rámci regionálních a mezinárodních fór a organizací, jako jsou OSN a příslušné agentury či orgány OSN, např. Konference OSN o obchodu a rozvoji (UNCTAD), dialog ASEAN–EU, regionální fórum ASEAN (ARF), setkání Asie-Evropa (ASEM), WTO, Mezinárodní organizace pro migraci (IOM) a Světová organizace duševního vlastnictví (WIPO).

ČLÁNEK 4

Regionální a dvoustranná spolupráce

Pro každé odvětví dialogu a spolupráce podle této dohody a s důrazem na záležitosti spadající do spolupráce EU-Filipíny mohou rovněž obě strany po vzájemné dohodě spolupracovat prostřednictvím činností na regionální úrovni nebo kombinací obou rámců, při zohlednění regionálního rozhodovacího procesu dotýčných regionálních uskupení. V tomto ohledu při volbě vhodného rámce budou smluvní strany usilovat o maximalizaci účinků pro všechny zúčastněné strany a o posílení účasti těchto stran, při co nejúčinnějším využití všech dostupných zdrojů a zajištění soudržnosti ostatních činností.

HLAVA II

POLITICKÝ DIALOG A SPOLUPRÁCE

ČLÁNEK 5

Mírový proces a předcházení konfliktům

Smluvní strany se dohodly, že budou i nadále vynakládat společné úsilí zaměřené na podporu předcházení konfliktům a kultury míru, mimo jiné prostřednictvím programů k podpoře mírového úsilí a výchově k míru.

ČLÁNEK 6

Spolupráce v oblasti lidských práv

1. Smluvní strany se dohodly, že budou spolupracovat při podpoře a účinné ochraně lidských práv, včetně prostřednictvím mezinárodních nástrojů v oblasti lidských práv, jejichž jsou stranami.
2. K této spolupráci bude docházet prostřednictvím činností vzájemně dohodnutých smluvními stranami, včetně mimo jiné:
 - a) podpory rozvoje a provádění vnitrostátních akčních plánů v oblasti lidských práv;
 - b) prosazování povědomí o lidských právech a vzdělávání v této oblasti;

- c) posilování vnitrostátních institucí zaměřených na lidská práva;
- d) pomoci v rámci možností při podpoře regionálních institucí zaměřených na lidská práva;
- e) navázání smysluplného dialogu o lidských právech mezi smluvními stranami; a
- f) spolupráce s institucemi OSN zaměřenými na lidská práva.

ČLÁNEK 7

Závažné zločiny s mezinárodním dosahem

1. Smluvní strany uznávají, že nejzávažnější zločiny s mezinárodním dosahem týkající se mezinárodního humanitárního práva, genocidy a dalších zločinů proti lidskosti by neměly zůstat nepotrestány, a že by mělo být zajištěno stíhání těchto zločinů přijetím příslušných opatření na vnitrostátní nebo mezinárodní úrovni, a to i prostřednictvím Mezinárodního trestního soudu, v souladu s příslušnými vnitrostátními právními předpisy smluvních stran.
2. Smluvní strany se dohodly, že povedou přínosný dialog o všeobecném dodržování Římského statutu Mezinárodního trestního soudu v souladu se svými právními předpisy, včetně poskytnutí pomoci při budování kapacit.

ČLÁNEK 8

Boj proti šíření zbraní hromadného ničení a jejich nosičů

1. Smluvní strany jsou toho názoru, že šíření zbraní hromadného ničení a jejich nosičů do rukou státních i nestátních subjektů nebo těmito subjekty představuje jedno z nejzávažnějších ohrožení mezinárodní stability a bezpečnosti.
2. Smluvní strany se proto dohodly, že budou spolupracovat a přispívat k boji proti šíření zbraní hromadného ničení a jejich nosičů prostřednictvím úplného dodržování a vnitrostátního provedení svých stávajících závazků v rámci mezinárodních smluv a dohod o odzbrojení a nešíření a ostatních příslušných mezinárodních závazků, jako je rezoluce Rady bezpečnosti OSN 1540. Smluvní strany souhlasí s tím, že toto ustanovení představuje podstatný prvek této dohody.
3. Smluvní strany se dále dohodly, že:
 - a) podniknou příslušné kroky k podepsání a k plnému dodržení ratifikačních postupů smluvních stran v zájmu ratifikace svých příslušných závazků, nebo případného přistoupení k nim, a provedení těchto závazků, jež vyvstanou z dalších příslušných mezinárodních nástrojů, včetně příslušných rezolucí Rady bezpečnosti OSN;
 - b) vytvoří účinný systém vnitrostátních kontrol vývozu, v jehož rámci budou prováděny kontroly vývozu a tranzitu zboží souvisejícího se zbraněmi hromadného ničení, včetně kontroly koncového použití technologií dvojího použití, pokud jde o zbraně hromadného ničení, a který bude obsahovat účinné postihy za porušení kontrol vývozu.

Smluvní strany uznávají, že provádění kontrol vývozu by nemělo omezovat mezinárodní spolupráci v oblasti materiálů, zařízení a technologií pro mírové účely, mírové využití by však zároveň nemělo sloužit jako zástěrka pro šíření.

4. Smluvní strany se dohodly navázat pravidelný politický dialog, který bude doprovázet a upevňovat uvedené prvky. Smluvní strany by mohly rovněž usilovat o vedení dialogu na regionální úrovni.

ČLÁNEK 9

Ruční palné a lehké zbraně

1. Smluvní strany uznávají, že nedovolený obchod s ručními palnými a lehkými zbraněmi včetně střeliva a jejich nadměrné hromadění, nedostatečná správa, nepřiměřeně zajištěné sklady a nekontrolované šíření představují i nadále vážnou hrozbu pro mír a mezinárodní bezpečnost.

2. Smluvní strany se dohodly, že budou dodržovat a náležitě provádět své příslušné povinnosti týkající se potírání nedovoleného obchodu s ručními palnými a lehkými zbraněmi ve všech jeho aspektech podle stávajících mezinárodních dohod a rezolucí Rady bezpečnosti OSN, jakož i své závazky v rámci jiných mezinárodních nástrojů platných v této oblasti, jako je akční program OSN k prevenci, potírání a vymýcení nedovoleného obchodu s ručními a lehkými zbraněmi ve všech jeho aspektech.

3. Smluvní strany se zavazují navázat pravidelný politický dialog s cílem vyměňovat si názory a informace a rozvinout společné chápání otázek a problémů spojených s nedovoleným obchodem s ručními palnými a lehkými zbraněmi a posílit svou schopnost předcházet tomuto obchodu, bojovat proti němu a vymýtit jej.

ČLÁNEK 10

Spolupráce v boji proti terorismu

1. Smluvní strany znovu potvrzují důležitost předcházení a potlačování terorismu v souladu se svými příslušnými právními a správními předpisy a při dodržení zásad právního státu, mezinárodního práva, zejména Charty OSN a příslušných rezolucí Rady bezpečnosti OSN, lidských práv, práv uprchlíků a mezinárodního humanitárního práva a mezinárodních úmluv, jejichž jsou stranami, globální strategie OSN pro boj proti terorismu obsažené v rezoluci Valného shromáždění OSN 60/288 ze dne 8. září 2006, jakož i společného prohlášení EU-ASEAN ze dne 28. ledna 2003 o spolupráci za účelem boje proti terorismu.

2. Za tímto účelem se smluvní strany dohodly, že budou spolupracovat takto:

- a) podporovat provádění příslušných rezolucí Rady bezpečnosti OSN, jako jsou rezoluce 1373, 1267, 1822 a 1904, a příslušných mezinárodních úmluv a nástrojů;
- b) podporovat spolupráci mezi členskými státy OSN na účinném provádění globální strategie OSN pro boj proti terorismu;

- c) vyměňovat si informace a posilovat spolupráci a koordinaci při vymáhání práva využíváním stávajících národních ústředí Interpolu prostřednictvím globálního policejního komunikačního systému Interpolu (I-24/7);
- d) vyměňovat si informace o teroristických skupinách a jejich podpůrných sítích v souladu s mezinárodním a vnitrostátním právem;
- e) vyměňovat si názory na prostředky a metody používané v boji proti terorismu, mimo jiné v oblasti techniky a odborné přípravy, a sdílet zkušenosti při předcházení terorismu a snižování jeho radikálnosti;
- f) spolupracovat na tom, aby byl prohlouben mezinárodní konsensus ohledně boje proti terorismu a jeho financování, a na brzké dohodě o všeobecné úmluvě o mezinárodním terorismu, která by byla doplněním stávajících nástrojů OSN na potírání terorismu;
- g) vyměňovat si osvědčené postupy v oblasti ochrany lidských práv při boji proti terorismu;
- h) podporovat provádění a posilovat spolupráci v oblasti potírání terorismu v kontextu ASEM a EU-ASEAN.

ČLÁNEK 11

Spolupráce v oblasti veřejné správy

Smluvní strany se dohodly, že budou spolupracovat s cílem posílit budování kapacit v oblasti veřejné správy. Spolupráce v této oblasti může zahrnovat výměnu názorů týkající se osvědčených postupů u metod řízení, poskytování služeb, posilování institucionálních kapacit a problematiky transparentnosti.

HLAVA III

OBCHOD A INVESTICE

ČLÁNEK 12

Obecné zásady

1. Smluvní strany se aktivně účastní dialogu o dvoustranném a mnohostranném obchodu a otázkách souvisejících s obchodem s cílem posílit dvoustranné obchodní vztahy a rozvinout úlohu mnohostranného obchodního systému při podpoře růstu a rozvoje.

2. Smluvní strany se zavazují podporovat rozvoj a diverzifikaci vzájemných obchodních výměn v nejvyšší možné míře a k jejich vzájemnému prospěchu. Zavazují se, že dosáhnou lepších podmínek přístupu na trh úsilím o odstranění překážek pro obchod, zejména necelních překážek, a přijetím opatření ke zlepšení transparentnosti, s ohledem na činnosti vykonávané mezinárodními organizacemi v této oblasti.
3. Smluvní strany uznávají, že obchod hraje nepostradatelnou úlohu při rozvoji a že pomoc v podobě systémů obchodních preferencí pomohla při rozvoji přijímacích rozvojových zemí, a usilují o posílení svých konzultací o takové pomoci v plném souladu s WTO.
4. Smluvní strany se vzájemně informují o rozvoji obchodu a souvisejících politik, jako například v oblasti zemědělství, bezpečnosti potravin, ochrany spotřebitele a životního prostředí, včetně nakládání s odpady.
5. Smluvní strany podporují dialog a spolupráci v zájmu rozvíjení svých obchodních a investičních vztahů, včetně činností směřujících k řešení obchodních problémů a nebo jiných souvisejících problémů v oblastech uvedených v člancích 13 až 19.

ČLÁNEK 13

Sanitární a fytosanitární otázky

1. Smluvní strany spolupracují v otázkách bezpečnosti potravin a sanitárních a fytosanitárních otázkách za účelem ochrany života nebo zdraví lidí, zvířat nebo rostlin na území smluvních stran.
2. Smluvní strany jednájí a vyměňují si informace o svých příslušných opatřeních vymezených Dohodou WTO o uplatňování sanitárních a fytosanitárních opatření (SPS), Mezinárodní úmluvou o ochraně rostlin (IPPC), Světovou organizací pro zdraví zvířat (OIE) a Komisí pro Kodex Alimentarius (Codex), jako jsou právní a správní předpisy, certifikace, inspekce a postupy pro dohled, včetně schvalovacích postupů pro zavedení a provádění územního plánování.
3. Smluvní strany se dohodly na závazku spolupráce při budování kapacit v sanitárních a fytosanitárních otázkách a v případě potřeby v otázkách dobrých životních podmínek zvířat.
4. Smluvní strany naváží včasný dialog o sanitárních a fytosanitárních otázkách na žádost jedné ze smluvních stran s cílem zvážit související otázky a další naléhavé otázky podle tohoto článku.
5. Smluvní strany určí kontaktní místa pro komunikaci o záležitostech podle tohoto článku.

ČLÁNEK 14

Technické překážky obchodu

1. Smluvní strany se dohodly, že spolupráce v oblasti norem, technických předpisů a posuzování shody je hlavním cílem pro rozvoj obchodu.
2. Smluvní strany podporují využití mezinárodních norem, spolupracují a vyměňují si informace o normách, postupech posuzování shody a technických předpisech, zejména v rámci Dohody WTO o technických překážkách obchodu. Za tímto účelem se smluvní strany dohodly navázat včasný dialog o otázkách technických překážek obchodu na žádost kterékoliv ze smluvních stran a určit kontaktní místa pro komunikaci o záležitostech podle tohoto článku.
3. Spolupráce v oblasti technických překážek obchodu může probíhat mimo jiné formou dialogu, společných projektů, technické pomoci a programů budování kapacit.

ČLÁNEK 15

Celní spolupráce a usnadnění obchodu

1. Smluvní strany sdílejí zkušenosti a hledají možnosti, jak zjednodušit dovoz, vývoz a jiné celní režimy, zajišťují transparentnost celních a obchodních předpisů, rozvíjejí celní spolupráci a účinné mechanismy vzájemné správní pomoci, a rovněž usilují o širokou názorovou shodu a společný postup v rámci příslušných mezinárodních iniciativ, včetně těch, které se týkají usnadňování obchodu. Smluvní strany budou věnovat zvláštní pozornost zlepšení bezpečnostního rozměru mezinárodního obchodu, zajištění účinného a účelného vymáhání práv duševního vlastnictví v celní oblasti a zajištění vyváženého přístupu mezi usnadňováním obchodu a bojem proti podvodům a nesrovnalostem.
2. Aniž jsou dotčeny další formy spolupráce stanovené v této dohodě, smluvní strany prohlašují, že mají zájem uvažovat o uzavření protokolů o celní spolupráci a o vzájemné pomoci v institucionálním rámci zřízeném touto dohodou.
3. Smluvní strany po vzájemné dohodě i nadále pokračují v mobilizaci zdrojů technické pomoci na podporu celní spolupráce a usnadnění obchodu podle této dohody.

ČLÁNEK 16

Investice

Smluvní strany podporují větší tok investic podporou přitažlivého a stabilního prostředí pro reciproční investice prostřednictvím důsledného dialogu zaměřeného na stabilní, transparentní, otevřená a nediskriminační pravidla pro investory, přezkumem správních mechanismů v zájmu usnadnění investičních toků v souladu s vnitrostátní právními a správními předpisy smluvních stran.

ČLÁNEK 17

Politika hospodářské soutěže

1. Smluvní strany podporují vytvoření a zachovávání pravidel hospodářské soutěže a orgánů k jejich provádění. Smluvní strany podporují uplatňování těchto pravidel účinným, nediskriminačním a transparentním způsobem s cílem podpořit právní jistotu na svém vlastním území.
2. Proto budou smluvní strany vyvíjet činnosti týkající se budování kapacit v oblasti politiky hospodářské soutěže s výhradou dostupnosti financování těchto činností v rámci nástrojů spolupráce a programů smluvních stran.

ČLÁNEK 18

Služby

1. Smluvní strany se dohodly, že povedou důsledný dialog zaměřený zejména na výměnu informací ohledně svých příslušných regulativních prostředí a na podporu vzájemného přístupu na své trhy, včetně elektronického obchodu, na podporu přístupu ke zdrojům kapitálu a k technologiím a podporu obchodu se službami mezi smluvními stranami a na trzích třetích zemí.
2. Uznávající konkurenceschopnost svého vlastního odvětví služeb, smluvní strany zahájí jednání o využití příležitostí k obchodu se službami na trhu druhé smluvní strany.

ČLÁNEK 19

Práva duševního vlastnictví

1. Smluvní strany znovu potvrzují velký význam, který připisují ochraně práv duševního vlastnictví a zavazují se zavést odpovídající opatření za účelem zajištění odpovídající a účinné ochrany práv duševního vlastnictví a jejich vymáhání, při současném zajištění, aby tato opatření byla v souladu s osvědčenými postupy a mezinárodními normami, ke kterým se smluvní strany zavázaly.

2. Smluvní strany si navzájem pomáhají při stanovení a provádění programů týkajících se práv duševního vlastnictví, které přispívají k podpoře technologické inovace a k dobrovolnému transferu technologií a odborné přípravy lidských zdrojů, a spolupracují na provádění rozvojového programu Světové organizace duševního vlastnictví (WIPO).
3. Smluvní strany se dohodly na posílení spolupráce v oblasti zeměpisných označení včetně jejich ochrany a v oblasti ochrany odrůd rostlin, případně se zohledněním mimo jiné úlohy Mezinárodní unie na ochranu nových odrůd rostlin (UPOV).
4. Smluvní strany si vyměňují informace a zkušenosti ohledně postupů v oblasti duševního vlastnictví, předcházení porušování těchto práv duševního vlastnictví – zvláště pak boj proti padělání a pirátství – zejména prostřednictvím celní spolupráce a jiných vhodných podob spolupráce, a ohledně zřízení a posílení organizací pro kontrolu a ochranu těchto práv.

HLAVA IV

SPOLUPRÁCE V OBLASTI PRÁVA A BEZPEČNOSTI

ČLÁNEK 20

Právní spolupráce

1. Smluvní strany uznávají zvláštní význam právního státu a posílení všech příslušných institucí.
2. Spolupráce mezi smluvními stranami může zahrnovat rovněž vzájemnou výměnu informací ohledně osvědčených postupů týkajících se právních systémů a předpisů.

ČLÁNEK 21

Spolupráce v boji s nedovolenými drogami

1. Smluvní strany spolupracují na zajištění vyváženého přístupu prostřednictvím účinné koordinace mezi příslušnými orgány, včetně orgánů z oblasti boje proti drogám, zdravotnictví, spravedlnosti, vzdělávání, mládeže, sociálního zabezpečení, cel a vnitra, a dalších příslušných odvětví a jiných zúčastněných osob s cílem snížit nabídku nedovolených drog a poptávku po nich, jakož i jejich dopad na uživatele, jejich rodiny a společnost jako celek, a spolupracují na dosažení účinnější kontroly prekurzorů.

2. Smluvní strany se dohodnou na způsobech spolupráce v zájmu dosažení těchto cílů. Opatření vycházejí ze společně dohodnutých zásad ve shodě s příslušnými mezinárodními úmluvami, jejichž stranami smluvní strany jsou, politickým prohlášením a prohlášením o hlavních zásadách pro snížení poptávky po drogách, která byla přijata 20. zvláštním zasedáním Valného shromáždění OSN věnovaným drogám v červnu roku 1998 a politickým prohlášením a akčním plánem pro mezinárodní spolupráci v zájmu dosažení integrované a vyvážené strategie pro boj proti celosvětovému problému drog přijatými v části na vysoké úrovni 52. zasedání Komise OSN pro omamné látky v březnu roku 2009.

3. Spolupráce mezi smluvními stranami zahrnuje technickou a administrativní pomoc, především v těchto oblastech:

- a) příprava vnitrostátních právních předpisů a politik;
- b) zřizování státních institucí a informačních center;
- c) podpora úsilí občanské společnosti v oblasti drog a úsilí o snížení poptávky po drogách a jejich škodlivého účinku;
- d) odborná příprava zaměstnanců;
- e) posílení vymahatelnosti práva a výměna informací v souladu s vnitrostátními právními předpisy;
- f) výzkum v oblasti drog;

- g) profilování drog a předcházení výrobě nebezpečných/omamných látek a zneužívání kontrolovaných prekurzorů, zejména látek, které jsou zásadní pro výrobu nedovolených drog;
- h) jiné oblasti případně vzájemně dohodnuté smluvními stranami.

ČLÁNEK 22

Spolupráce v boji proti praní peněz a financování terorismu

1. Smluvní strany se dohodly na tom, že je nutné spolupracovat na předcházení praní výnosů z trestné činnosti, jako jsou obchod s drogami a korupce.
2. Obě smluvní strany se dohodly podporovat právní, technickou a administrativní pomoc zaměřenou na rozvoj a provádění regulačního rámce a na účinné fungování mechanismů pro boj proti praní peněz a financování terorismu. Spolupráce zejména umožní výměnu důležitých informací v rámci příslušných právních předpisů a přijetí vhodných norem pro boj proti praní peněz a financování terorismu rovnocenných normám přijatým Uníí a mezinárodními orgány činnými v této oblasti, jako je například Finanční akční výbor (FATF).
3. Obě smluvní strany podporují spolupráci v boji proti praní peněz a financování terorismu, například prováděním projektů v oblasti budování kapacit.

ČLÁNEK 23

Boj proti organizované trestné činnosti a korupci

1. Smluvní strany se dohodly na spolupráci v boji proti organizované trestné činnosti a korupci, jak jsou vymezeny v Úmluvě OSN o boji proti nadnárodní organizované trestné činnosti a jejích dodatkových protokolech a v Úmluvě OSN o boji proti korupci. Tato spolupráce má za cíl podporovat a provádět tyto úmluvy a další použitelné nástroje, jichž stranami smluvní strany jsou.
2. S výhradou dostupnosti zdrojů tato spolupráce zahrnuje opatření a projekty v oblasti budování kapacit.
3. Strany se dohodly na spolupráci donucovacích orgánů, agentur a útvarů a na tom, že v rámci svých vlastních právních předpisů přispějí k narušení a odstranění hrozeb nadnárodní trestné činnosti, které jsou společné oběma smluvním stranám. Spolupráce mezi donucovacími orgány, agenturami a útvary může mít formu vzájemné pomoci při vyšetřování, sdílení vyšetřovacích metod, společného vzdělávání a odborné přípravy pracovníků donucovacích orgánů a dalších druhů společných činností a pomoci, včetně stávajících národních ústředí Interpolu prostřednictvím globálního policejního komunikačního systému Interpolu (I-24/7) nebo podobných systémů pro výměnu informací, na nichž se případně vzájemně dohodnou.

ČLÁNEK 24

Ochrana osobních údajů

1. Smluvní strany se dohodly na spolupráci s cílem zvýšit úroveň ochrany osobních údajů podle nejvyšších mezinárodních norem, které jsou obsaženy mimo jiné ve směrnici OSN o automatizovaných souborech s osobními údaji přijaté rezolucí Valného shromáždění OSN 45/95 ze dne 14. prosince 1990.

2. Posílení ochrany osobních údajů prohloubením spolupráce v této oblasti může zahrnovat mimo jiné technickou podporu ve formě výměny informací a odborných poznatků, která může mimo jiné zahrnovat:
 - a) sdílení a výměnu informací, studií, výzkumu, politik, postupů a osvědčených postupů týkajících se ochrany údajů;

 - b) provádění nebo účast na společných školeních a vzdělávacích programech, dialogy a konference, které zvýší povědomí o ochraně údajů v případě obou smluvních stran;

 - c) výměnu odborníků, kteří budou studovat politiky týkající se ochrany údajů.

ČLÁNEK 25

Uprchlíci a vnitřně vysídlené osoby

Smluvní strany usilují o pokračování případné spolupráce ohledně otázek dobrých životních podmínek uprchlíků a vnitřně vysídlených osob při zohlednění již vykonané práce a poskytnuté pomoci, včetně hledání dlouhodobých řešení.

HLAVA V

SPOLUPRÁCE V OBLASTI MIGRACE A PRÁCE NA MOŘI

ČLÁNEK 26

Spolupráce v oblasti migrace a rozvoje

1. Smluvní strany znovu potvrzují význam společného řízení migračních toků mezi svými územími. S cílem posílit spolupráci smluvní strany zřídí mechanismus pro komplexní dialog a konzultace o všech otázkách souvisejících s migrací. Problémové otázky spojené s migrací se začlení do národních strategií a rámců pro hospodářský a sociální rozvoj zemí původu, tranzitních a cílových zemích migrantů.

2. Spolupráce mezi smluvními stranami vychází z posouzení konkrétních potřeb provedeného v rámci vzájemných konzultací a po dohodě mezi smluvními stranami a probíhá v souladu s příslušnými platnými právními předpisy Unie a vnitrostátními právními předpisy. Zaměří se zejména na:

- a) faktory tlaku a motivace v oblasti migrace;
- b) rozvoj a provádění vnitrostátní legislativy a postupů týkajících se ochrany a práv migrantů s cílem splnit ustanovení platných mezinárodních nástrojů, jež zaručují dodržování práv migrantů;
- c) rozvoj a provádění vnitrostátní legislativy a postupů týkajících se mezinárodní ochrany s cílem splnit ustanovení Úmluvy o právním postavení uprchlíků, podepsané dne 28. července 1951, a protokolu k ní, podepsaného dne 31. ledna 1967, a dalších příslušných mezinárodních nástrojů, a zajištění dodržování zásady nenavracení;
- d) pravidla přijímání, jakož i práva a status přijatých osob, ustanovení o spravedlivém zacházení s cizími státními příslušníky s legálním pobytem a postupy pro jejich integraci, vzdělávání a odbornou přípravu a opatření proti rasismu, diskriminaci a xenofobii;
- e) zavedení účinné a preventivní politiky pro řešení přítomnosti státních příslušníků druhé smluvní strany na svém území, kteří nesplňují nebo přestali splňovat podmínky pro vstup, přítomnost nebo pobyt na území dané smluvní strany, dále řešení převaděčství a obchodování s lidmi, včetně způsobů potírání sítí převaděčů a obchodníků s lidmi a ochrany obětí těchto činností;

- f) návrat, za lidských a důstojných podmínek, osob vymezených v odst. 2 písm. e) tohoto článku, včetně prosazování jejich dobrovolného a trvalého návratu do země původu, a jejich přijímání / zpětné přebírání v souladu s odstavcem 3 tohoto článku. Návrat náležitě zohledňuje právo smluvních stran udělit povolení k pobytu nebo oprávnění k pobytu ze soucitu nebo z humanitárních důvodů a zásadu nenavracení;
 - g) otázky určené jako otázky společného zájmu v oblasti víz, bezpečnosti cestovních dokladů, jakož i správy hranic;
 - h) otázky migrace a rozvoje, včetně rozvoje lidských zdrojů, sociální ochrany, maximalizace výhod migrace, postavení žen a mužů a rozvoj, etický nábor pracovníků a cirkulační migrace, a integrace migrantů.
3. V rámci spolupráce v této oblasti, a aniž je dotčena nezbytnost ochrany obětí obchodování s lidmi, smluvní strany dále souhlasí s tím, že:
- a) Filipíny zpětně převezmou každého svého státního příslušníka podle odst. 2 písm. e) tohoto článku nacházejícího se na území členského státu na žádost tohoto státu, a to bez zbytečného odkladu poté, co byla zjištěna jeho státní příslušnost a byl vykonán řádný postup v členském státě.
 - b) Každý členský stát zpětně převezme každého svého státního příslušníka podle odst. 2 písm. e) tohoto článku nacházejícího se na území Filipín na jejich žádost, a to bez zbytečného odkladu poté, co byla zjištěna jeho státní příslušnost a byl vykonán řádný postup na Filipínách.

- c) Pro tyto účely členské státy a Filipíny poskytnou svým státním příslušníkům požadované doklady totožnosti. Žádosti o přijetí a zpětné převzetí podává žádající stát příslušnému orgánu dožadovaného státu.

Jestliže dotyčná osoba nedisponuje příslušnými doklady totožnosti nebo jiným dokladem o státní příslušnosti, Filipíny nebo členský stát bezodkladně požádají příslušné diplomatické nebo konzulární zastoupení o zjištění státní příslušnosti, a to v případě potřeby i prostřednictvím výslechu. Jakmile je zjištěno, že jde o státního příslušníka Filipín nebo členského státu, vydají příslušné orgány Filipín nebo členského státu příslušné doklady.

4. Smluvní strany se dohodly, že v nejbližší možné době uzavřou dohodu o přijímání a zpětném přebírání svých státních příslušníků, včetně zpětného přebírání státních příslušníků dalších zemí nebo osob bez státní příslušnosti.

ČLÁNEK 27

Práce na moři, vzdělávání a odborná příprava

1. Smluvní strany se dohodly, že budou spolupracovat v oblasti práce na moři, aby podpořily a posílily důstojné životní a pracovní podmínky námořníků, jejich osobní bezpečnost a ochranu, bezpečnost při práci a politiky a programy zdravotní péče.

2. Smluvní strany se navíc dohodly, že budou spolupracovat v oblasti vzdělávání a odborné přípravy v námořní dopravě a vydávání průkazů způsobilosti pro námořníky, aby zajistily bezpečný a účinný provoz námořní dopravy a předcházely škodám na životním prostředí. Tato spolupráce se vztahuje i na zlepšení schopnosti posádek přizpůsobit se měnícím se požadavkům v odvětví námořní dopravy a technologickému pokroku.
3. Smluvní strany dodržují a plní zásady a ustanovení stanovené v Úmluvě Organizace spojených národů o mořském právu z roku 1982 týkající se práv a povinností každé smluvní strany ohledně pracovních podmínek, sestavování posádek a sociálních otázek na lodích plujících pod jejich vlajkou; v Mezinárodní úmluvě o normách výcviku, kvalifikace a strážní služby námořníků (úmluva STCW) v platném znění ohledně výcviku námořníků a požadavků způsobilosti; a zásady a ustanovení podle příslušných mezinárodních nástrojů, jejichž jsou stranami.
4. Spolupráce v této oblasti bude založená na vzájemných konzultacích a dialogu mezi smluvními stranami se zaměřením mimo jiné na:
 - a) vzdělávání a odbornou přípravu v námořní dopravě;
 - b) sdílení informací a podporu činností souvisejících s námořní dopravou;
 - c) používané výukové metody a osvědčené postupy při odborné přípravě;
 - d) programy na řešení problému pirátství a námořního terorismu;
 - e) právo námořníků na bezpečnost a ochranu zdraví při práci; důstojné životní a pracovní podmínky na palubách lodí; ochranu zdraví, zdravotní péči, opatření sociálního zabezpečení a jiné formy sociální ochrany.

HLAVA VI

HOSPODÁŘSKÁ A ROZVOJOVÁ SPOLUPRÁCE
A DALŠÍ ODVĚTVÍ

ČLÁNEK 28

Zaměstnanost a sociální věci

1. Smluvní strany se dohodly na posílení spolupráce v oblasti zaměstnanosti a sociálních věcí, včetně spolupráce na regionální a sociální soudržnosti, s odkazem na čl. 26 odst. 2 písm. b), na bezpečnost a ochranu zdraví na pracovišti, rozvoj dovedností, rovnost žen a mužů a důstojnou práci, s cílem posílit sociální rozměr globalizace.
2. Smluvní strany znovu potvrzují, že je nutné podpořit proces globalizace, který je prospěšný pro všechny, a prosazovat řádné a produktivní zaměstnání a důstojnou práci jako hlavní prvky udržitelného rozvoje a snižování chudoby, jak potvrdila rezoluce Valného shromáždění OSN 60/1 ze dne 24. října 2005 (závěry Světového summitu z roku 2005) a prohlášení ministrů v části na vysoké úrovni v rámci zasedání Hospodářské a sociální rady OSN z července roku 2006 (Hospodářská a sociální rada OSN E/2006/L.8 ze dne 5. července 2006). Smluvní strany zohlední příslušné charakteristiky a rozdílné povahy svých hospodářských a sociálních podmínek.

3. Smluvní strany znovu potvrzují své závazky týkající se dodržování, podpory a provádění mezinárodně uznávaných pracovních a sociálních norem, které jsou stanoveny zejména v deklaraci Mezinárodní organizace práce (ILO) o zásadách a základních právech při práci a v úmluvách ILO, jejichž jsou stranami, přičemž se dohodly na spolupráci ohledně vzájemně dohodnutých zvláštních programů a projektů technické pomoci. Smluvní strany se rovněž dohodly navázat dialog, spolupráci a zahájit iniciativy o tématech společného zájmu na dvoustranné nebo vícestranné úrovni, například v rámci OSN, IOM, ILO, ASEM a EU-ASEAN.

ČLÁNEK 29

Rozvojová spolupráce

1. Primárním cílem rozvojové spolupráce je podnítit udržitelný rozvoj, který přispěje ke snížení chudoby a k dosažení mezinárodně dohodnutých rozvojových cílů, včetně rozvojových cílů tisíciletí. Smluvní strany naváží pravidelný dialog o rozvojové spolupráci v souladu se svými prioritami a oblastmi společného zájmu.
2. Dialog o rozvojové spolupráci se zaměří mimo jiné na:
 - a) podporu lidského a sociálního rozvoje;
 - b) úsilí o udržitelný hospodářský růst, který podporuje začlenění;

- c) podporu udržitelnosti v oblasti životního prostředí a řádného hospodaření s přírodními zdroji, včetně podpory osvědčených postupů;
- d) snižování dopadu a zvládnání důsledků změny klimatu;
- e) posilování kapacit v zájmu dosažení větší integrace do světového hospodářství a mezinárodních obchodních systémů;
- f) podporu reformy veřejného sektoru, zejména v oblasti správy veřejných financí za účelem zlepšení poskytování sociálních služeb;
- g) zavedení procesů pro dodržování zásad Pařížské deklarace o účinnosti pomoci, akčního programu z Akkry a dalších mezinárodních závazků, jejichž cílem je zlepšit poskytování a účinnost pomoci.

ČLÁNEK 30

Dialog o hospodářské politice

1. Smluvní strany se dohodly, že budou spolupracovat při podpoře výměny informací ohledně jejich hospodářských trendů a politik, jakož i sdílet zkušenosti při koordinaci hospodářských politik v rámci regionální hospodářské spolupráce a integrace.
2. Smluvní strany usilují o prohloubení dialogu mezi svými orgány o hospodářských záležitostech, který podle dohody mezi smluvními stranami může zahrnovat oblasti, jako je měnová politika, fiskální politika, včetně zdanění podniků, veřejných financí, makroekonomické stabilizace a vnějšího zadlužení.

ČLÁNEK 31

Občanská společnost

Smluvní strany uznávají úlohu a možný příspěvek organizované občanské společnosti v rámci demokratické správy věcí veřejných a dohodly se na podpoře účinného dialogu a interakce s občanskou společností v souladu s platnými vnitrostátními předpisy smluvních stran.

ČLÁNEK 32

Zvládání rizika katastrof

1. Smluvní strany se dohodly na prohloubení spolupráce v oblasti zvládání rizika katastrof v rámci trvalého rozvoje a provádění opatření za účelem snížení rizik pro jednotlivá společenství a zvládání následků přírodních katastrof, pokud jde o všechny vrstvy společnosti. Měl by být kladen důraz na preventivní činnosti a aktivní přístup při řešení nebezpečí a rizik a tato rizika a ohrožení přírodními katastrofami by měla být omezována.
2. Smluvní strany společně usilují o to, aby zvládání rizika katastrof tvořilo nedílnou součást rozvojových plánů a procesů tvorby politik týkajících se přírodních katastrof.
3. Spolupráce v této oblasti se zaměří na tyto programové prvky:
 - a) omezení nebo prevenci a zmírnění rizika katastrof;

- b) řízení znalostí, inovace, výzkum a vzdělávání v zájmu vybudování bezpečného a odolného prostředí na všech úrovních;
- c) připravenost na katastrofy;
- d) politiku, institucionální kapacity a budování konsensu při zvládání katastrof;
- e) reakce na katastrofy;
- f) posuzování rizik a monitorování, pokud jde o katastrofy;
- g) odstraňování následků katastrof a plánování obnovy;
- h) přizpůsobení se změně klimatu a její zmírňování.

ČLÁNEK 33

Energetika

1. Smluvní strany usilují o posílení spolupráce v odvětví energetiky s cílem:
 - a) vytvořit příznivé podmínky pro investice, zvláště pak do infrastruktury, a rovné podmínky pro energii z obnovitelných zdrojů;

- b) diverzifikovat dodávky energií, aby byla posílena energetická bezpečnost, včetně rozvoje nových, udržitelných, inovativních a obnovitelných forem energie, a podpořit institucionalizaci vhodných politických rámců k vytvoření rovných podmínek pro energii z obnovitelných zdrojů a jejich integraci do příslušných oblastí politiky;
- c) vytvořit harmonizované energetické normy, zejména pro biopaliva a další alternativní paliva, související zařízení a postupy;
- d) dosáhnout racionálního využívání energie podporou energetické účinnosti a úspor při výrobě, přepravě, distribuci a konečném využití energie;
- e) podpořit transfer technologií mezi podniky smluvních stran zaměřený na udržitelnou výrobu a využití energie. Toho lze dosáhnout prostřednictvím odpovídající spolupráce, zejména pokud jde o reformy energetického odvětví, rozvoj energetických zdrojů, navazující zařízení a rozvoj biopaliv;
- f) posílit budování kapacit ve všech oblastech, na které se vztahuje tento článek, a podpořit vznik příznivého a přitažlivého prostředí pro vzájemné investice prostřednictvím důsledného dialogu zaměřeného na stabilní, transparentní, otevřená a nediskriminační pravidla pro investory, usilovat o nalezení správních mechanismů pro usnadnění investičních toků, v souladu s vnitrostátními právními a správními předpisy smluvních stran.

2. Za tímto účelem smluvní strany souhlasí, že budou podporovat kontakty a společný výzkum ke vzájemnému prospěchu smluvních stran, zejména prostřednictvím příslušných regionálních a mezinárodních rámců. S odkazem na článek 34 a na závěry Světového summitu o udržitelném rozvoji, který se konal v Johannesburgu v roce 2002, smluvní strany zdůrazňují potřebu zabývat se vazbami mezi finančně dostupným přístupem k energetickým službám a udržitelným rozvojem. Tyto činnosti je možné podporovat ve spolupráci s Energetickou iniciativou Evropské unie, zahájenou na Světovém summitu o udržitelném rozvoji.

3. Smluvní strany jakožto strany Rámcové úmluvy OSN o změně klimatu dostávají svým závazkům v oblasti změny klimatu a dohodly se na podpoře technické spolupráce a partnerství mezi veřejným a soukromým sektorem, pokud jde o projekty týkající se energie z udržitelných a obnovitelných zdrojů, přechodu na jiné palivo a zvýšení energetické účinnosti prostřednictvím flexibilních tržních mechanismů, jako je mechanismus trhu s uhlíkem.

ČLÁNEK 34

Životní prostředí a přírodní zdroje

1. Smluvní strany se dohodly, že předmětem spolupráce v této oblasti bude ochrana a zlepšení životního prostředí v rámci úsilí o udržitelný rozvoj. Při všech činnostech vyvíjených smluvními stranami podle této dohody se bere ohled na provádění výsledků Světového summitu o udržitelném rozvoji a příslušných mnohostranných dohod o životním prostředí, jejichž jsou stranami.

2. Smluvní strany se shodují, že je potřeba chránit a udržitelným způsobem pečovat o přírodní zdroje a biologickou rozmanitost ve prospěch všech generací a při zohlednění svých rozvojových potřeb.

3. Smluvní strany se dohodly na spolupráci s cílem posílit vzájemnou podporu obchodních a environmentálních politik a začlenění environmentálních aspektů do všech oblastí spolupráce.
4. Smluvní strany usilují o pokračování a posílení spolupráce v regionálních programech ochrany životního prostředí, pokud jde o:
 - a) posílení povědomí o otázkách životního prostředí a místní účasti na ochraně životního prostředí a úsilí o udržitelný rozvoj, včetně účasti původních kulturních společenství nebo obyvatelstva a místních komunit;
 - b) budování kapacit v oblasti přizpůsobení se změně klimatu a jejího zmírňování a energetické účinnosti;
 - c) budování kapacit pro účast na vícestranných environmentálních dohodách, týkajících se mimo jiné biologické rozmanitosti a biologické bezpečnosti, a jejich provádění;
 - d) podporu technologií, výrobků a služeb šetrných k životnímu prostředí, a to i prostřednictvím regulačních a tržních nástrojů;
 - e) zlepšení přírodních zdrojů, včetně správy lesů a boje proti nezákonné těžbě dřeva a souvisejícímu obchodu, a podporu udržitelného hospodaření s přírodními zdroji, včetně lesů;
 - f) účinnou správu národních parků a chráněných oblastí a určení a ochranu oblastí s biologickou rozmanitostí a ohroženými ekosystémy, s náležitým ohledem na místní a původní společenství žijící v těchto oblastech nebo v jejich blízkosti;

- g) zamezení nezákonnému přeshraničnímu pohybu pevného a nebezpečného odpadu a jiných druhů odpadu;
- h) ochranu pobřežního a mořského prostředí a účinné hospodaření s vodními zdroji;
- i) ochranu a zachování půdního fondu a udržitelné hospodaření s půdou, včetně sanace vytěžených a opuštěných dolů;
- j) podporu budování kapacit v oblasti zvládnání katastrof a rizik;
- k) podporu udržitelných spotřebních a výrobních modelů ve svých hospodářstvích.

5. Smluvní strany podporují vzájemný přístup ke svým programům v této oblasti v souladu se zvláštními podmínkami těchto programů.

ČLÁNEK 35

Zemědělství, rybolov a rozvoj venkova

Smluvní strany se dohodly na podpoře dialogu a spolupráce v zájmu udržitelného rozvoje v zemědělství, rybolovu a rozvoje venkova. Dialog může zahrnovat tyto oblasti:

- a) zemědělskou politiku a mezinárodní perspektivy zemědělství obecně;

- b) možnosti pro usnadnění obchodu s rostlinami, zvířaty a vodními živočichy a produkty z nich, při zohlednění příslušných mezinárodních úmluv, např. IPPC a OIE, jejichž jsou stranami;
- c) dobré životní podmínky zvířat;
- d) rozvojovou politiku ve venkovských oblastech,
- e) politiku jakosti pro produkty z rostlin, zvířat a vodních živočichů, a zejména zeměpisná označení;
- f) rozvoj udržitelného a k životnímu prostředí šetrného zemědělství, zemědělského zpracovatelského průmyslu, biopaliv a transfer biotechnologií;
- g) ochranu odrůd rostlin, technologie setí, zlepšení produkce plodin, pěstování alternativních plodin, včetně zemědělských biotechnologií;
- h) rozvoj databází v oblasti zemědělství, rybolovu a rozvoje venkova;
- i) posílení lidských zdrojů v oblasti zemědělství, veterinární péče a rybolovu;
- j) podporu udržitelné a odpovědné dlouhodobé námořní a rybářské politiky včetně rybolovných technologií, zachování a řízení mořských zdrojů při pobřeží a v oblasti volného moře;

- k) podporu úsilí o zamezení nezákonné, nehlášené a neregulované rybolovné činnosti a souvisejícímu obchodu a boj proti nim;
- l) opatření týkajících se výměny zkušeností a partnerství, rozvoje společných podniků a sítí spolupráce mezi místními zástupci nebo hospodářskými subjekty, včetně opatření na zlepšení přístupu k finančním zdrojům v oblastech, jako je výzkum a transfer technologií;
- m) podporu sdružení producentů a činnosti na podporu obchodu.

ČLÁNEK 36

Regionální rozvoj a spolupráce

1. Smluvní strany podporují vzájemné porozumění a dvoustrannou spolupráci v oblasti regionální politiky.
2. Smluvní strany podporují a posilují výměnu informací a spolupráci v oblasti regionální politiky se zvláštním důrazem na rozvoj znevýhodněných oblastí, vazby mezi venkovem a městy a rozvoj venkova.
3. Spolupráce v oblasti regionální politiky může zahrnovat tyto formy:
 - a) způsoby tvorby a provádění regionálních politik;

- b) víceúrovňovou správu a partnerství;
- c) vztahy mezi venkovem a městy;
- d) rozvoj venkova, včetně iniciativ v zájmu zlepšení přístupu k finančním zdrojům a udržitelného rozvoje;
- e) statistiku.

ČLÁNEK 37

Průmyslová politika a spolupráce malých a středních podniků

Smluvní strany se s přihlédnutím ke svým hospodářským politikám a cílům shodují na tom, že budou podporovat spolupráci v průmyslové politice ve všech oblastech, jež budou považovány za vhodné, za účelem vytvoření prostředí napomáhajícího hospodářskému rozvoji a zvýšení konkurenceschopnosti průmyslu, zejména malých a středních podniků, mimo jiné prostřednictvím:

- a) podpory vytváření sítí mezi hospodářskými subjekty, zejména malými a středními podniky, za účelem výměny informací a zkušeností, určování příležitostí v odvětvích společného zájmu, transferu technologií a posílení obchodu a investic;
- b) výměny informací a zkušeností týkajících se vytváření rámcových podmínek vedoucích k příhodnému prostředí pro podnikání, zejména pro malé a střední podniky s cílem zlepšit jejich konkurenceschopnost;

- c) podpory účasti obou smluvních stran na pilotních projektech a zvláštních programech v souladu s konkrétními podmínkami;
- d) podpory investic a společných podniků za účelem podnícení iniciativ v oblasti transferu technologií, inovací, modernizace, diverzifikace a jakosti;
- e) poskytování informací a podpory inovací a výměny osvědčených postupů v oblasti přístupu k finančním zdrojům, zejména pro malé a velmi malé podniky;
- f) prosazování sociální odpovědnosti podniků a podpory zodpovědných obchodních praktik, včetně udržitelné spotřeby a výroby;
- g) rozvoje společných výzkumných projektů ve vybraných průmyslových odvětvích a prostřednictvím spolupráce na projektech týkajících se budování kapacit, a to i v oblasti norem, postupů posuzování shody a technických předpisů, na základě vzájemné dohody.

ČLÁNEK 38

Doprava

1. Smluvní strany se dohodly na spolupráci ve všech důležitých oblastech dopravní politiky za účelem zlepšení investičních příležitostí, pohybu zboží a osob, podpory bezpečnosti a zabezpečení námořní a letecké dopravy, řešení dopadů dopravy na životní prostředí a zvýšení účinnosti svých dopravních systémů.

2. Cílem spolupráce mezi smluvními stranami v této oblasti je podpora:
- a) výměny informací o příslušných dopravních politikách, předpisech a postupech, zejména pokud jde o městskou dopravu, dopravu na venkově, námořní dopravu, leteckou dopravu, dopravní logistiku, a propojení a interoperabilitu kombinovaných dopravních sítí, jakož i správu silnic, železnic, přístavů a letišť;
 - b) výměny názorů, pokud jde o evropské družicové navigační systémy (zejména Galileo) se zaměřením na otázky společného zájmu v oblasti regulace, průmyslu a rozvoje trhu;
 - c) pokračování v dialogu v oblasti leteckých dopravních služeb s cílem zajistit bez zbytečné prodlevy právní jistotu u stávajících dvoustranných dohod o leteckých službách mezi členskými státy a Filipínami;
 - d) pokračování v dialogu o posílení sítí infrastruktury letecké dopravy a provozu za účelem rychlého, účinného, udržitelného a bezpečného pohybu osob a zboží, podpora uplatňování soutěžního práva a hospodářské regulace v leteckém průmyslu s cílem podpořit sblížení předpisů a posílení podnikatelského prostředí, a prozkoumat možnosti pro další rozvoj vztahů v oblasti letecké dopravy. Projekty společného zájmu týkající se spolupráce v letecké dopravě by měly být dále podporovány;

- e) dialogu v oblasti politiky a služeb v případě námořní dopravy zaměřeného zejména na podporu rozvoje námořní dopravy, včetně mimo jiné:
- i. výměny informací o právních a správních předpisech týkajících se námořní dopravy a přístavů,
 - ii. podpory neomezeného přístupu na mezinárodní námořní trhy a k mezinárodnímu námořnímu obchodu na komerčním základě, nezavádění doložek o sdílení nákladu, poskytnutí národního zacházení a doložky nejvyšších výhod pro plavidla provozovaná státními příslušníky nebo společnostmi druhé smluvní strany, a příslušných otázek souvisejících s dopravními službami z domu do domu, při zohlednění vnitrostátních právních předpisů smluvních stran,
 - iii. účinné správy přístavů a účinnosti námořních dopravních služeb; a
 - iv. podpory námořní spolupráce ve společném zájmu a oblasti práce na moři, vzdělávání a odborné přípravy podle článku 27;
- f) dialogu o účinném provádění norem pro bezpečnost, ochranu a prevenci znečišťování, zvláště pokud jde o námořní dopravu, zejména zahrnutím boje proti pirátství, a o leteckou dopravu, v souladu s příslušnými mezinárodními úmluvami, jejichž stranami smluvní strany jsou, a norem, včetně spolupráce na příslušných mezinárodních fórech, v zájmu zajištění lepšího prosazování mezinárodních předpisů. Za tímto účelem budou smluvní strany podporovat technickou spolupráci a pomoc týkající se otázek bezpečnosti dopravy a environmentálních aspektů, včetně mimo jiné vzdělávání a odborné přípravy v oblasti námořní a letecké dopravy, pátracích a záchranných akcí, vyšetřování nehod a nahodilých událostí. Smluvní strany se rovněž zaměří na druhy dopravy šetrné k životnímu prostředí.

ČLÁNEK 39

Vědeckotechnická spolupráce

1. Smluvní strany se dohodly na spolupráci v oblasti vědy a techniky se zohledněním svých politických cílů.
2. Cílem této spolupráce je:
 - a) podnítit výměnu informací a sdílení know-how v oblasti vědy a techniky, zejména pokud jde o provádění politik a programů, jakož i práva duševního vlastnictví pro činnosti týkající se výzkumu a vývoje;
 - b) podporovat trvalé vztahy a výzkumná partnerství mezi vědeckými komunitami, výzkumnými středisky, univerzitami a průmyslovými odvětvími smluvních stran;
 - c) podporovat odbornou přípravu lidských zdrojů a budování kapacit v oblasti technologií a výzkumu.
3. Spolupráce má podobu společných výzkumných projektů a výměn, setkání a odborné přípravy výzkumných pracovníků prostřednictvím mezinárodních programů v oblasti odborné přípravy a mobility a výměnných programů, a zajišťuje co největší šíření výsledků výzkumu, zkušeností a osvědčených postupů. Lze vzájemně dohodnout další způsoby spolupráce.

4. Činnosti v rámci této spolupráce by měly být založeny na zásadách vzájemnosti, spravedlivého zacházení a vzájemných výhod a zajišťovat odpovídající ochranu duševního vlastnictví. Otázky práv duševního vlastnictví, jež mohou vyvstat v souvislosti se spoluprací podle této dohody, mohou být v případě nutnosti před zahájením činností spolupráce předmětem jednání mezi příslušnými agenturami či dotčenými skupinami a mohou zahrnovat otázky autorského práva, obchodních značek a patentů při zohlednění právních a správních předpisů smluvních stran.
5. Smluvní strany podporují účast svých vysokoškolských institucí, výzkumných středisek a výrobních odvětví včetně malých a středních podniků.
6. Smluvní strany se dohodly, že budou vyvíjet veškeré úsilí o zvýšení informovanosti veřejnosti o možnostech nabízených příslušnými programy spolupráce v oblasti vědy a techniky.

ČLÁNEK 40

Spolupráce v oblasti informačních a komunikačních technologií

1. Smluvní strany uznávají, že informační a komunikační technologie (IKT) jsou klíčovou součástí moderního života a mají zásadní význam pro hospodářský a sociální rozvoj, a usilují o výměnu názorů ohledně příslušných politik v dané oblasti za účelem podpory hospodářského rozvoje.

2. Spolupráce v této oblasti se mimo jiné zaměří na:
- a) účast na komplexním regionálním dialogu o různých aspektech informační společnosti, zejména o politikách a předpisech v oblasti elektronických komunikací, včetně všeobecných služeb, licencí a všeobecných povolení, a o nezávislosti a efektivnosti regulačního orgánu, elektronické správě věcí veřejných (e-governance), výzkumu a službách podporovaných IKT;
 - b) propojení a interoperabilitu mezi sítěmi (například TEIN) a službami smluvních stran a jihovýchodní Asie;
 - c) normalizaci a šíření nových a vznikajících technologií v oblasti IKT;
 - d) podporu výzkumné spolupráce v oblasti IKT týkající se témat společného zájmu smluvních stran;
 - e) sdílení osvědčených postupů v rámci úsilí o překlenutí digitální propasti;
 - f) vývoj a provádění strategií a mechanismů týkajících se bezpečnostních aspektů IKT a boj proti kyberkriminalitě;
 - g) sdílení zkušeností ohledně zavádění digitální televize, jakož i ohledně regulačních aspektů, správy frekvenčního spektra a výzkumu;
 - h) podporu úsilí a sdílení zkušeností týkajících se rozvoje lidských zdrojů v oblasti IKT.

ČLÁNEK 41

Audiovizuální prostředky, média a multimédia

Smluvní strany budou podněcovat, podporovat a usnadňovat výměnu, spolupráci a dialog mezi příslušnými institucemi a subjekty v audiovizuální, mediální a multimediální oblasti. Dohodly se na navázání pravidelného politického dialogu v těchto oblastech.

ČLÁNEK 42

Spolupráce v cestovním ruchu

1. Na základě Světového etického kodexu pro cestovní ruch Světové organizace cestovního ruchu a zásad udržitelnosti, které tvoří základ místní Agendy 21, se smluvní strany zaměří na zlepšení výměny informací a na zavedení osvědčených postupů s cílem zajistit vyvážený a udržitelný rozvoj cestovního ruchu.
2. Obě smluvní strany se dohodly na navázání dialogu, jehož cílem bude usnadnění spolupráce, včetně technické pomoci, v oblastech odborné přípravy lidských zdrojů a vývoje nových technologií pro destinace v souladu se zásadami udržitelného cestovního ruchu.
3. Smluvní strany se dohodly na rozvoji spolupráce při ochraně a co nejlepším využití přírodního a kulturního dědictví, při omezování negativních dopadů cestovního ruchu a při zvyšování pozitivního vlivu cestovního ruchu na udržitelný rozvoj místních společenství, mimo jiné rozvojem ekoturistiky, při dodržení integrity a zájmů místních a domorodých společenství, a zlepšením odborné přípravy v odvětví cestovního ruchu.

ČLÁNEK 43

Spolupráce v oblasti finančních služeb

1. Smluvní strany se dohodly na posílení spolupráce v zájmu dosažení bližších společných pravidel a norem a zlepšení účetních a auditních systémů, systémů dohledu a regulačních systémů v bankovníctví, pojišťovnictví a dalších oblastech finančního sektoru.
2. Smluvní strany uznávají, že za tímto účelem je důležitá technická pomoc a opatření pro budování kapacit.

ČLÁNEK 44

Řádná správa věcí veřejných v daňové oblasti

1. V zájmu posílení a rozvoje hospodářských činností a s přihlédnutím k nutnosti náležitě vytvořit vhodný právní rámec smluvní strany uznávají a budou uplatňovat zásady řádné správy věcí veřejných v daňové oblasti. Smluvní strany za tímto účelem a v souladu se svými příslušnými pravomocemi zlepší mezinárodní spolupráci v daňové oblasti, usnadní výběr legitimních daňových výnosů a vypracují opatření k účinnému uplatňování výše uvedených zásad.
2. Smluvní strany se dohodly, že tyto zásady se budou uplatňovat především v rámci stávajících či budoucích dvoustranných daňových dohod mezi Filipínami a členskými státy.

ČLÁNEK 45

Zdraví

1. Smluvní strany uznávají a potvrzují mimořádný význam zdraví. Smluvní strany se proto dohodly na spolupráci v této oblasti, která zahrnuje například reformu systému zdravotnictví, hlavní přenosné choroby a další zdravotní hrozby, nepřenositelné choroby, mezinárodní dohody v oblasti zdraví mající za cíl zlepšení zdravotní péče a udržitelný rozvoj odvětví zdravotnictví na základě vzájemných výhod.
2. Spolupráce se uskutečňuje prostřednictvím:
 - a) programů, jež se vztahují na oblasti uvedené v odstavci 1 tohoto článku, včetně zlepšování systému zdravotnictví, poskytování zdravotních služeb, reprodukční zdravotní služby pro chudé a zranitelné ženy a komunity, správy zdravotnictví a zdokonalené správy veřejných financí, financování zdravotnické péče, zdravotnickou infrastrukturu a informační systémy a péči o zdraví;
 - b) společných činností v oblasti epidemiologie a dohledu, včetně výměny informací a spolupráce na včasné prevenci zdravotních hrozeb, například ptačí nebo pandemické chřipky a dalších hlavních přenosných chorob;
 - c) prevence a kontroly nepřenositelných chorob na základě výměny informací a osvědčených postupů, podporou zdravého způsobu života, řešením hlavních zdravotních faktorů, jako je výživa, závislost na drogách, alkoholu a tabáku, a na základě rozvoje výzkumných programů zaměřených na zdraví podle článku 39 a programů na podporu zdraví;

- d) podpory provádění mezinárodních dohod, jako je Rámcová úmluva o kontrole tabáku a mezinárodní zdravotní řád, jejichž jsou stranami;
- e) dalších vzájemně dohodnutých programů a projektů v zájmu zlepšování zdravotních služeb a posílení lidských zdrojů pro zdravotní systémy a zlepšení zdravotních podmínek.

ČLÁNEK 46

Vzdělávání, kultura, mezikulturní a mezináboženský dialog

1. Smluvní strany se dohodly, že budou podporovat vzdělávání, sport a kulturní a mezináboženskou spolupráci, která bude náležitě respektovat jejich různorodost, s cílem zlepšovat vzájemné porozumění a znalosti o příslušných kulturách. Za tímto účelem budou smluvní strany podporovat činnosti svých kulturních institutů.
2. Smluvní strany se dále dohodly navázat dialog o otázkách společného zájmu týkajících se modernizace vzdělávacích systémů, včetně otázek dotýkajících se základních pravomocí, a rozvoje hodnotících nástrojů na základě evropských norem.
3. Smluvní strany usilují o přijetí odpovídajících opatření na podporu mezilidských kontaktů v oblasti vzdělávání, sportu a kulturních výměn, mezikulturního a mezináboženského dialogu a provádějí společné iniciativy v různých sociokulturních sférách, včetně spolupráce na zachování kulturního dědictví s ohledem na kulturní rozmanitost. V tomto ohledu se smluvní strany rovněž dohodly, že budou nadále podporovat činnosti nadace Asie-Evropa, jakož i mezináboženského dialogu v rámci ASEM.

4. Smluvní strany se dohodly na konzultacích a spolupráci v rámci příslušných mezinárodních fór nebo organizací, jako je UNESCO, s cílem provádět společné cíle a podporovat lepší porozumění a respekt pro kulturní rozmanitost. V této souvislosti se smluvní strany rovněž dohodly na podpoře ratifikace a provedení Úmluvy UNESCO o ochraně a podpoře rozmanitosti kulturních projevů přijaté dne 20. října 2005.

5. Smluvní strany rovněž kladou důraz na přijetí opatření zaměřených na posílení vazeb mezi dotýčnými příslušnými agenturami, na podporu výměny informací a know-how mezi odborníky, mládeží a pracovníky s mládeží (ve školách i mimoškolní) a na využívání programů smluvních stran, jako je ERASMUS Mundus v oblasti vzdělávání a kultury, jakož i zkušeností, jež obě smluvní strany nabyly v těchto oblastech.

ČLÁNEK 47

Statistika

Smluvní strany se dohodly podporovat na základě stávajících činností, pokud jde o statistickou spolupráci mezi Evropskou unií a zeměmi ASEAN, budování kapacit v oblasti statistiky, sladování statistických metod a postupů včetně shromažďování a šíření statistik, což jim umožní vzájemně přijatelným způsobem využívat statistiky mimo jiné o národních účtech, přímých zahraničních investicích, informačních a komunikačních technologiích, obchodu se zbožím a službami, a v obecnějším smyslu o jakékoli jiné oblasti zahrnuté do této dohody, již je možné statisticky zpracovat, analyzovat a statistiku o ní šířit.

HLAVA VII

INSTITUCIONÁLNÍ RÁMEC

ČLÁNEK 48

Společný výbor

1. Smluvní strany se dohodly, že v rámci této dohody zřídí smíšený výbor složený ze zástupců obou stran na úrovni vyšších úředníků a odpovědný za:
 - a) řádné fungování a provádění této dohody;
 - b) stanovení priorit v souvislosti s cíli této dohody;
 - c) vydávání doporučení pro prosazování cílů této dohody.

2. Smíšený výbor se za běžných okolností schází nejméně každé dva roky střídavě na Filipínách a v Evropské unii, v den stanovený vzájemnou dohodou. Dohodou mezi smluvními stranami je rovněž možné svolat mimořádná zasedání smíšeného výboru. Smíšenému výboru předsedají střídavě obě smluvní strany. Program jednání smíšeného výboru se stanoví dohodou mezi smluvními stranami.

3. Smíšený výbor zřídí specializované podvýbory, které mu pomáhají plnit jeho úkoly ve všech oblastech podle této dohody. Tyto podvýbory vypracují pro smíšený výbor na každém zasedání podrobné zprávy o své činnosti.
4. Smluvní strany se dohodly, že úkolem smíšeného výboru je rovněž dohlížet na řádné fungování případných odvětvových dohod nebo protokolů uzavřených nebo určených k uzavření mezi smluvními stranami.
5. Společný výbor přijme svůj jednací řád.

HLAVA VIII

ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ

ČLÁNEK 49

Ustanovení o budoucím vývoji

1. Smluvní strany mohou ve vzájemné shodě a po doporučení společného výboru rozšířit tuto dohodu za účelem posílení úrovně spolupráce, a to i formou jejího doplnění dohodami nebo protokoly o konkrétních oblastech nebo činnostech.
2. V rámci provádění této dohody může každá smluvní strana s ohledem na zkušenosti z jejího provádění podat návrhy na rozšíření rozsahu spolupráce.

ČLÁNEK 50

Zdroje pro spolupráci

1. Smluvní strany se dohodly, že zpřístupní odpovídající zdroje, včetně finančních prostředků, v rozsahu, který jim jejich zdroje a předpisy umožní, za účelem plnění cílů v oblasti spolupráce podle této dohody.
2. Smluvní strany provedou finanční pomoc v souladu se zásadami řádného finančního řízení a spolupracují v zájmu ochrany svých finančních zájmů. Smluvní strany provádějí účinná opatření k zabránění podvodům, korupci a všem dalším nezákonným činnostem a k jejich potírání, mimo jiné prostřednictvím vzájemné pomoci v oblastech, na které se vztahuje tato dohoda v souladu se svými právními a správními předpisy. Každá další dohoda nebo finanční nástroj dohodnutý mezi smluvními stranami stanoví zvláštní ustanovení o finanční spolupráci zahrnující kontroly na místě, inspekce, kontroly a opatření proti podvodům, a to mimo jiné ta, jež provádí Evropský úřad pro boj proti podvodům (OLAF) a příslušné filipínské orgány.
3. Smluvní strany podporují Evropskou investiční banku (EIB), aby pokračovala ve svém působení na Filipínách v souladu se svými postupy a kritérii pro financování, rámcovou dohodou podepsanou mezi EIB a Filipínami a filipínskými právními předpisy.

4. Smluvní strany mohou rozhodnout o rozšíření finanční podpory, pokud jde o činnosti spolupráce v oblastech, na něž se dohoda vztahuje nebo jež s ní souvisí, podle svých příslušných finančních postupů a zdrojů. Tyto činnosti v oblasti spolupráce mohou případně zahrnovat mimo jiné iniciativy týkající se budování kapacit a technické spolupráce, výměny odborníků, provádění studií, zřízení právních, donucovacích a regulačních rámců, které podporují transparentnost a odpovědnost, a další činnosti dohodnuté smluvními stranami.

ČLÁNEK 51

Vybavení

V zájmu usnadnění spolupráce v rámci této dohody se obě smluvní strany dohodly, že poskytnou úředníkům a odborníkům podílejícím se na provádění spolupráce nezbytné vybavení pro plnění jejich úkolů, a to v souladu se svými vnitrostátními právními a správními předpisy.

ČLÁNEK 52

Jiné dohody

1. Aniž jsou dotčena příslušná ustanovení Smlouvy o Evropské unii a Smlouvy o fungování Evropské unie, nejsou touto dohodou ani opatřeními přijatými v jejím rámci dotčeny pravomoci smluvních stran provádět činnosti v oblasti dvoustranné spolupráce nebo případně uzavírat nové dohody o partnerství a spolupráci mezi Filipíny a jednotlivými členskými státy.
2. Touto dohodou není dotčeno uplatňování ani plnění závazků, které byly přijaty nebo mají být přijaty smluvními stranami ve vztahu ke třetím stranám.

ČLÁNEK 53

Plnění povinností

1. Smluvní strany přijmou veškerá obecná nebo zvláštní opatření potřebná pro plnění jejich závazků vyplývajících z této dohody. Dbají o to, aby bylo dosaženo cílů stanovených v této dohodě.
2. Smluvní strany mohou smíšenému výboru předložit jakékoli odchylky při uplatňování nebo výkladu této dohody.

3. Pokud se kterákoliv ze smluvních stran domnívá, že druhá strana neplní některé ze svých povinností podle této dohody, může přijmout vhodná opatření. Předtím, s výjimkou obzvláště naléhavých případů v souladu s odstavcem 5 tohoto článku, poskytne smíšenému výboru všechny důležité informace, které jsou nezbytné pro důkladné posouzení situace s cílem nalézt řešení přijatelné pro obě smluvní strany.

4. Při volbě opatření musí být dána přednost takovým opatřením, která co nejméně naruší fungování této dohody. Tato opatření se okamžitě oznámí druhé smluvní straně, a pokud to druhá smluvní strana požaduje, konzultují se v rámci smíšeného výboru.

5. Smluvní strany se dohodly, že pro účely správného výkladu a praktického uplatňování této dohody se „obzvláště naléhavými případy“ v odstavci 3 tohoto článku rozumí případy vážného porušení této dohody jednou ze smluvních stran. Vážným porušením dohody se rozumí:

- a) vypovězení této dohody, které není přípustné podle obecných pravidel mezinárodního práva; nebo
- b) porušení podstatných prvků této dohody, zejména čl. 1 odst. 1 a čl. 8 odst. 2.

Před použitím opatření pro obzvláště naléhavé případy může každá ze smluvních stran žádat o svolání naléhavé schůzky obou smluvních stran. V případě této žádosti a v rámci 15 dnů, pokud se smluvní strany nedohodnou na jiné lhůtě nepřekračující 21 dnů, se koná schůzka, na které se důkladně posoudí situace s cílem nalézt řešení přijatelné pro obě smluvní strany.

ČLÁNEK 54

Definice smluvních stran

Pro účely této dohody se „smluvními stranami“ rozumí Unie nebo její členské státy nebo Unie a její členské státy v souladu s jejich příslušnými pravomocemi na jedné straně a Filipínská republika na straně druhé.

ČLÁNEK 55

Územní platnost

Tato dohoda se vztahuje na jedné straně na území, na kterém se použije Smlouva o Evropské Unii za podmínek v ní stanovených, a na straně druhé na území Filipín.

ČLÁNEK 56

Oznámení

Oznámení učiněná v souladu s článkem 57 se podávají diplomatickou cestou generálnímu tajemníku Rady Evropské unie a ministerstvu zahraničních věcí Filipín.

ČLÁNEK 57

Vstup v platnost a doba trvání

1. Tato dohoda vstupuje v platnost prvním dnem měsíce následujícího po dni, kdy poslední smluvní strana oznámí druhé smluvní straně dokončení právních postupů nezbytných pro tento účel.
2. Tato dohoda platí po dobu pěti let. Automaticky se prodlužuje o další následná období jednoho roku, pokud jedna ze smluvních stran písemně neuvědomí druhou smluvní stranu o svém záměru tuto dohodu neprodloužit šest měsíců před skončením kteréhokoliv následného jednoletého období.
3. Veškeré změny této dohody se provádějí dohodou mezi smluvními stranami. Jakákoliv změna vstoupí v platnost podle odstavce 1 tohoto článku teprve poté, co poslední smluvní strana oznámí druhé straně, že byly dokončeny všechny nezbytné formalities.
4. Tuto dohodu může jedna smluvní strana vypovědět písemným oznámením o záměru ji vypovědět doručeným druhé smluvní straně. Výpověď nabývá účinku šest měsíců po obdržení oznámení druhou smluvní stranou. Výpovědi nejsou dotčeny dohodnuté nebo probíhající projekty zahájené podle této dohody před jejím ukončením.

ČLÁNEK 58

Platné znění

1. Tato dohoda je sepsána ve dvojím vyhotovení v jazyce anglickém, bulharském, českém, dánském, estonském, finském, francouzském, italském, litevském, lotyšském, maďarském, maltském, německém, nizozemském, polském, portugalském, rumunském, řeckém, slovenském, slovinském, španělském a švédském, přičemž všechna znění mají stejnou platnost.
2. Dohoda byla vyjednáвана v anglickém jazyce. Případné rozpory jazykových znění se postoupí smíšenému výboru.